

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyně Mgr. Helenou Konečnou ve věci

žalobkyně: **J. S. Ch.**
zastoupena Mgr. Umarem Switatem, advokátem
se sídlem Dědinova 2011/19, Praha 4
adresa pro doručování V Tůních 11, Praha 2

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
Odbor azylové a migrační politiky
se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3
poštovní schránka 21/OAM

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 12. 2020, čj. OAM-111/LE-BE01-HA10-2020, ve věci mezinárodní ochrany,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se žalobou ze dne 27. 1. 2021, doručenou soudu dne 29. 1. 2021, domáhá přezkoumání výše uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo rozhodnuto, že její žádost o mezinárodní ochranu je zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II. Shrnutí argumentace obsažené v žalobě

2. Žalobkyně má zato, že byla v předcházejícím řízení o udělení mezinárodní ochrany poškozena na svých právech, proto se domáhá přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí a jeho zrušení a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Rozhodnutí žalovaného napadá v celém rozsahu výroku, neboť se domnívá, že žalovaný v řízení o udělení azylu porušil ustanovení § 12, § 14, § 16 a § 91 zákona o azylu i ustanovení § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Žalovaný porušil i zásadu materiální pravdy, neboť nezjistil přesně a úplně skutkový stav věci a neprovedl řádně všechna potřebná šetření k objasnění všech okolností rozhodných pro posouzení věci, přičemž vycházel ze zpráv, které pravdivě a úplně neodrážejí skutečný stav porušování základních práv a svobod v zemi.
3. Žalobkyně uvedla, že dne 20. 10. 2020 podala v České republice žádost o udělení mezinárodní ochrany z důvodu reálné obavy z pronásledování, fyzického napadení ze strany bratrance. Žádost podala zároveň z důvodu bezpečnosti situace v zemi, kde se s ohledem na zvyklosti, etnické důvody a nečinnost státních orgánů nemá možnost dovolat ochrany a nemá se kam vrátit. V zemi původu se cítí být ohrožena, neboť jí hrozí pronásledování ze strany bývalého přítele - bratrance, který trvá na tom, že by se se žalobkyní oženil, což ona odmítá. Žalobkyně se obává krutého a tyranizujícího jednání svého příbuzného, které je v zemi původu tolerováno. Žalobkyně si přeje žít v České republice se svým druhem - Indem, se kterým několik let sdílí v České republice společnou domácnost. S druhem nemůže v Indii rodinný život realizovat z důvodů etnických. Žalobkyně uvedla, že v zemi původu nemá reálnou možnost obrátit se na pomoc u tamních orgánů, které se obdobnými požadavky nezabývají, přičemž násilné útoky mezi rodinami, resp. etnickými skupinami, jsou v zemi původu běžné a stát není schopen oběti útoku ochránit. Když se oběť obrátí o pomoc na stát, je vystavena nebezpečí posměchu, šikany a krutému zacházení. V zemi původu je zvykem, aby osobní či rodinné spory řešili sami účastníci či nepřátelené rodiny, a pokud mezi nimi nedojde k dohodě, je běžné, že dochází k násilí, přičemž tato forma řešení sporů je státem tolerována. Žalobkyně proto nemá možnost obrátit se za účelem ochrany zdraví a života k jakémukoli státnímu orgánu, státní orgány nejsou schopny zajistit ji bezpečnost, příp. spravedlivý proces. Cítí se být v zemi původu ohrožena na cti, na zdraví i na životě. Zároveň snaží legalizovat pobyt v České republice, neboť zde má pevnou rodinnou vazbu s druhem, který je jiného etnika než žalobkyně a s kterým plánuje uzavřít manželství a rodinný život realizovat v České republice, když v Indii je jim z důvodů etnických vést rodinný život znemožněno. Žalobkyně uvedla, že označila osobu svého pronásledovatele - blízkého příbuzného, který ji opakovaně vyhrožoval zbitím, pronásledováním a pomstou.
4. Žalobkyně označila informace OAMP a další použité zprávy, které Indii hodnotí jako bezpečnou zemi, za nedostatečné, rozporuplné a neúplné a neodrážející skutečný stav

porušování základních práv v zemi. Žalovaný si měl opatřit aktuální zprávy nezávislých mezinárodních organizací ohledně stavu dodržování základních lidských práv v Indii. Žalobkyně tvrdí, že v zemi původu dochází k diskriminaci žen, neexistuje svobodná volba povolání, možnost vzdělání a zaměstnání žen je značně omezené, ženy jsou zaměstnávány za nelidských pracovních a bezpečnostních podmínek bez nároku na odpočinek, za vykonanou práci nejsou spravedlivě odměněny, mzda neodpovídá vykonané práci a pohybuje se ve zlomku odměny, která je běžně vyplácena mužům. V zemi původu dochází ke zneužívání práce žen a dětí. Za takových okolností dle jejího názoru nelze dojít k závěru, že v Indii nedochází k porušování základních lidských práv a náboženské svobody.

5. Žalobkyně dále namítla, že meritem věci se správní orgán nezabýval. Hlavním problémem současnosti je politické napětí, extrémní chudoba obyvatelstva, různorodost sociálních skupin, soustavný strach z násilí, z pronásledování a neschopnosti státních orgánů tuto problematiku řešit. Domnívá se, že v jejím případě jsou splněny podmínky pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Poukázala na své výpovědi a argumenty a uvedla, že si zvykla na život v České republice, cítí se zde bezpečně a přeje žít v demokratické společnosti. S ohledem na uvedené okolnosti jí lze udělit doplňkovou ochranu, neboť prokázala, že jí v zemi původu hrozí pronásledování a nelidské a ponižující zacházení. S poukazem na ekonomickou situaci v zemi původu, která přímo souvisí s poměry náboženskými, politickými a právy žen, se domnívá, že by mohly být shledány i důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení azylu z humanitárního důvodu podle § 14 zákona o azylu. Humanitární situace v zemi původu přitom vyplývá ze situace politické a ekonomické. Touto otázkou se správní orgán nezabýval pečlivě, když pouze formálně shledal naplnění podmínek ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu a žádost zamítl jako nedůvodnou.
6. Dále žalobkyně namítla, že bylo povinností žalovaného provést veškeré reálně dostupné dokazování a provedené důkazy hodnotit ve vzájemných souvislostech a nikoli jednotlivě, neboť jako celek jednoznačně prokazují bezpráví a šikanu, která je páchána na ženách a korespondují s jejím tvrzením. Má zato, že žalovaný porušil i článek 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků, který zakazuje vyhostit nebo vrátit uprchlíka jakýmkoli způsobem na hranice území, na kterém by jeho život nebo svoboda byla ohrožena. V případě neudělení mezinárodní ochrany by jí totiž hrozila citelná nenahraditelná újma na jejím fyzickém a duševním zdraví i újma materiální.
7. Žalobkyně uzavřela, že v žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedla relevantní skutečnosti, které nasvědčují tomu, že se na ní vztahují ustanovení zákona o azylu, především § 14 cit. zákona. Tato skutečnost nebyla žalovaným v průběhu řízení řádně přezkoumána, tj. řádně nezjistil skutkový stav věci, neprovedl všechny reálně dostupné důkazy a dostatečně neshromáždil aktuální poznatky o zemi původu žalobkyně, o vývoji politické situace v rozhodné době a o postojích státní moci k otázkám politickým, rasovým, náboženským a k otázkám práv žen, které by byly konfrontovány s tvrzeními žalobkyně.

III. Shrnutí vyjádření žalovaného

8. Žalovaný ve vyjádření k žalobě popřel oprávněnost žalobních námitek a setrval na správnosti žalobou napadeného rozhodnutí, na které odkázal, stejně jako na obsah správního spisu, a navrhl zamítnutí žaloby. Má zato, že žalobní námítka neprokazují

nezákonnost výroku napadeného rozhodnutí. Správní orgán zjistil skutečný stav věci a přihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, jeho rozhodnutí je i přezkoumatelným a dostatečným způsobem odůvodněno. Uplatněné žalobní námitky, zejména, že Indie není ve vztahu k žalobkyni bezpečnou zemí původu, že nevycházel z dostatečného množství aktuálních a relevantních informačních zdrojů, tedy že nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav a nedostatečně právně posouzena její žádost o mezinárodní ochranu, označil za liché.

9. Setrval na názoru, že se žádostí žalobkyně odpovědně zabýval a posoudil ji řádným procesním způsobem v rozsahu odpovídajícímu aplikaci ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu, tedy ve vazbě na skutečnost, že ČR považuje Indii za bezpečnou zemi původu podle § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu a žalobkyně neprokázala, že v jejím případě Indii vůči ní nelze považovat za bezpečnou zemi původu. V případě žalobkyně je zřejmé, že svoji vlast neopustila na základě žádného z relevantních důvodů ve smyslu zákona o azylu a ani její obavy z návratu do Indie nelze považovat za opodstatněné ve smyslu ustanovení § 12 a § 14a zákona o azylu. Především bylo zjištěno, že Indie splňuje základní demokratické principy v souladu s kritérii pro hodnocení bezpečné země původu (§ 2 odst. 1 písm. k/ zákona o azylu), a byla proto zařazena na seznam zemí, které ČR považuje za bezpečné země původu (viz § 2 bod 8 vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, ve znění vyhlášky č. 68/2019 Sb.). Z výpovědi žalobkyně v rámci správního řízení o její azylové žádosti, ani z obsahu podané žaloby nebylo zjištěno, že by v jejím případě tento předpoklad neplatil.
10. Žalovaný připomněl, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobkyně byla snaha legalizovat si pobyt na území ČR, neboť zde aktuálně nemá platné pobytové oprávnění. Návrat do Indie žalobkyně odmítá z ekonomických důvodů a rovněž z obavy z možných problémů ze strany jejího bývalého přítele. V ČR má žalobkyně přítele, se kterým tu chce zůstat. V reakci na žalobní námitky žalovaný uvedl, že v případě rozhodnutí o žádosti jako zjevně nedůvodné se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a § 14 (viz. § 16 odst. 3 zákona o azylu). Žalovaný je toho názoru, že se žalobkyně podanou žádostí o mezinárodní ochranu snaží legalizovat svůj další pobyt na území ČR. V tomto směru odkázal na judikaturu z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2005, čj. 7 Azs 187/2004, v němž je uvedeno, že: *„azylové řízení je prostředkem poskytnutí ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu tohoto zákona nebo kteří mají odůvodnění strach z takového pronásledování. Je patrné, zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území České republiky či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy stěžovatel žádá o legalizaci pobytu v České republice, bude se muset podrobit režimu jiného zákona, a to bez ohledu na „složitost mechanismů“, které tento upravuje.“* Žalovaný proto doporučil žalobkyni, aby řešila svou pobytovou situaci prostřednictvím zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR.
11. Žalovaný uzavřel, že v případě žalobkyně došlo k jednoznačnému naplnění podmínek pro zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 2 zákona o azylu a má za to, že rozhodnutí vychází z řádně zjištěného stavu věci.

IV. Replika žalobkyně

12. Žalobkyně v replice ze dne 3. 5. 2021 vyslovila nesouhlas s hodnocením Indie jako země splňující základní demokratické principy v souladu s kritérii pro hodnocení bezpečnosti

země původu. Nad rámec již uvedeného dále poukázala na současnou kritickou pandemickou situaci v souvislosti s onemocněním covid-19, která je při denním nárůstu cca 400.000 nemocných a při denním počtu cca 3.700 mrtvých v Indii nezvladatelná. V Indii je v současné době odírána základní lékařská péče, v zemi není dostatek základního zdravotnického materiálu, kyslík a léky někteří movití Indové kupují pouze na černém trhu za několikanásobek jejich skutečné ceny. Země prakticky nezavedla žádná účinná opatření v souvislosti se šířením nemoci, lidé se naopak běžně hromadně setkávají při náboženských svátcích a oslavách. S ohledem na osobní a majetkové poměry žalobkyně je lékařská péče pro ni v Indii naprosto nedostupná. S uvedenými okolnostmi a problémy ve zdravotnictví, které jsou žalovanému známy a které se každým den stále prohlubují, se přitom žalovaný vůbec nevypořádal.

13. Závěrem žalobkyně zopakovala, že skutečný stav v zemi neodpovídá zprávě, ze které žalovaný vycházel. Dle jejího názoru nezjistil všechny relevantní skutečnosti týkající se Indie a naprosto přehlíží nepříznivě se vyvíjející pandemickou situaci. Žalovaný nevyvrátil pravdivost tvrzení žalobkyně a v takovém případě, pokud neprokáže opak, je třeba z tvrzení žalobkyně vycházet.

V. Jednání před soudem

14. Jednání soudu konaného dne 30. 9. 2021 se žalobkyně nezúčastnila, žalovaný setrval na svých argumentech a procesních návrzích.

VI. Posouzení věci krajským soudem

15. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Po projednání věci dospěl soud k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům, přičemž žalobu důvodnou neshledal.
16. Z předloženého správního spisu vyplynulo, že žalobkyně podala dne 9. 10. 2020 žádost o poskytnutí mezinárodní ochrany v České republice.
17. Dne 20. 10. 2020 poskytla údaje k podané žádosti, kdy uvedla, že je telugské národnosti, křesťanského náboženského vyznání, nikdy nebyla členkou žádné politické strany a ani nebyla nijak politicky aktivní. Jako důvod žádosti o mezinárodní ochranu uvedla, že její matka je samoživitelka, nemají vlastní bydlení, bydlí u babičky. V ČR je přes tři roky, má zde přítele z Indie, se kterým celou dobu žije, zaplatila za studium v ČR, ale škola byla podvod, protože žádná výuka neproběhla. Uvedla, že se může vrátit do Indie, ale nechce, protože tam nemá zázemí, chtěla by zde zůstat, pracovat a žít se svým přítelem.
18. Téhož dne byl se žalobkyní proveden i pohovor. Při něm mimo jiné uvedla, že do ČR přicestovala 3. 2. 2017 za účelem studia. Ve vlasti neměla žádné problémy se státními ani bezpečnostními orgány, nebyla trestně stíhána, neměla ani žádné problémy kvůli rase, národnosti, náboženství, pohlaví, příslušnosti k sociální skupině ani politickému přesvědčení. K důvodu žádosti o mezinárodní ochranu zopakovala, že do ČR přicestovala za účelem studia, ale po příjezdu zjistila, že to byl podvod, neboť žádné studium neproběhlo. Po řediteli školy proto žádala vrácení části školného, i další studenti se obrátili na MV a na policii, ale nikdo zaplacené školné zpět nedostal. Žalobkyně uvedla, že si zde mezitím našla přítele, který byl také studentem. V Indii je její matka samoživitelka a za ušetřené peníze zaplatila žalobkyni studium v zahraničí a vyřízení cestovních záležitostí. Otec žalobkyně jí finančně nepomáhá, nemají vlastní bydlení a za

těchto okolností se žalobkyně nemůže do Indie vrátit. Má zde přítele, je to Ind pocházející z jiné části Indie, a pokud by se vrátili do Indie, nemohou spolu z etnických důvodů být. Uvedla, že hlavním důvodem její žádosti je ten, že chce zůstat se svým přítelem. Za další důvod označila to, že v Indii měla přítele, který je její bratranec, a kdyby se vrátila do Indie, on se bude chtít k ní vrátit a vzít si jí, ale ona jej už nechce a on by jí mohl způsobit nějaké problémy. Nechce si ho vzít proto, že by byl její život stejně těžký jako její matky

19. Ve správním spise jsou dále založeny zprávy, které pro své rozhodování shromáždil žalovaný, a to informace OAMP: Indie - Hodnocení Indie jako bezpečné země původu, z listopadu 2020 a zpráva Mezinárodní organizace pro migraci (IOM): Údaje o zemi - Indie 2019 ze srpna 2020.
20. O možnosti seznámit se s podklady pro rozhodnutí ve věci byla žalobkyně řádně vyrozuměna předvoláním ze dne 1. 12. 2020, této možnosti nevyužila.
21. Předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí, kterým žalovaný zamítl jako zjevně nedůvodnou žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany, neboť shledal naplnění podmínek ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu. K tomu je třeba podotknout, že vzhledem ke specifické povaze tohoto „zkráceného“ řízení platí, že u rozhodnutí vydaných podle § 16 zákona o azylu správní orgán hodnotí a soud přezkoumává pouze to, zda byly dány důvody pro aplikaci tohoto ustanovení. Nezkoumá již, zda byly dány důvody podle § 12 až § 14a zákona o azylu.
22. Krajský soud na úvod předesílá, že není smyslem soudního přezkumu podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto se může soud v případech shody mezi názorem soudu a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, čj. 8 Afs 75/2005-130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, či rozsudky téhož soudu ze dne 2. 7. 2007, čj. 4 As 11/2006-86, a ze dne 29. 5. 2013, čj. 2 Afs 37/2012-47; všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).
23. Dle § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu se pro účely tohoto zákona rozumí *„bezpečnou zemí původu stát, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě osoby bez státního občanství stát posledního trvalého bydliště, ve kterém obecně a soustavně nedochází k pronásledování, mučení nebo nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestům a k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, který jeho občané nebo osoby bez státního občanství neopouštějí z důvodů uvedených v § 12 nebo § 14a, který ratifikoval a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, včetně norem týkajících se účinných opravných prostředků, a který umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží nad stavem dodržování lidských práv“*.
24. Podle § 16 odst. 2 zákona o azylu se *„jako zjevně nedůvodná zamítne i žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze“*.
25. Dle § 16 odst. 3 zákona o azylu platí, že *„jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a § 14 nebo doplňkové*

ochrany podle § 14b. Jsou-li důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle odst. 2, rovněž se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.“

26. Shora citované ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu spočívá na pojmu „bezpečná země původu“ vymezeném v § 2 odst. 1 písm. k) téhož zákona. Za tu se obecně považuje takový stát, jenž dodržuje mezinárodní závazky a v souladu s nimi nepodrobuje své občany takovému zacházení, jež by mohlo být v jiných státech považováno za relevantní pro udělení azylu. Evropská praxe pak presumuje, že občany pocházející z bezpečných zemí původu nelze bez dalšího považovat za osoby vyžadující ochranu, specifickým prvkem uvedené praxe je tedy nezkoumání důvodů pro udělení azylu a doplňkové ochrany, ale toliko posouzení, zda daná země podmínky definice „bezpečné země původu“ splňuje. Základem vnitrostátní úpravy k této problematice je směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“). Česká republika využila možnosti přijmout vnitrostátní seznam bezpečných zemí původu, ten obsahuje vyhláška č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 328/2015 Sb.“). Dle § 2 této vyhlášky Česká republika považuje Indii za bezpečnou zemi původu.
27. Lze konstatovat, že žalovaný byl pro závěr o zamítnutí žádosti žalobkyně z důvodu její zjevné nedůvodnosti dle § 16 odst. 2 zákona o azylu povinen prokázat, že Indii lze považovat za bezpečnou zemi původu. Vzhledem k tomu, že prováděcí vyhláška k zákonu o azylu uvedenou zemi výslovně ve svém § 2 zmiňuje, byla jeho procesní situace o to jednodušší, že nemusel zkoumat naplnění jednotlivých znaků vymezených v § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, ale mohl přistoupit ke konstatování splnění podmínek bezpečnosti Indie, jako země původu, přičemž součástí správního spisu je i informace OAMP: Indie - Hodnocení Indie jako bezpečné země původu, z listopadu 2020 a zpráva Mezinárodní organizace pro migraci (IOM): Údaje o zemi – Indie 2019 ze srpna 2020. Žalovaný tedy splnil tuto svou základní povinnost týkající se zjištění skutkového stavu v tomto směru a nutno konstatovat, že žalobkyně není osobou, jež by pocházela ze států, jež za „bezpečné země původu“ ani „bezpečné třetí země“ považovat nelze, u nichž by bylo dále třeba zkoumat i další podmínky osvědčující či naopak vyvracející závěry o (ne)poskytnutí mezinárodní ochrany. Z tohoto důvodu jsou proto žalobní námitky směřující proti posouzení Indie jako bezpečné země původu, proti nedostatečnému a neúplnému shromáždění informací o zemi původu a nezjištění skutkového stavu nedůvodné.
28. Na druhou stranu však není vyloučeno, aby v řízení o udělení mezinárodní ochrany konkrétní žadatel prokázal opak, tedy že v jeho případě podmínky stanovené § 2 odst. 1 písm. k) zákonu o azylu nejsou naplněny a že tak v jeho individuálním případě nelze zemi jeho původu považovat za bezpečnou. Z toho vyplývá, že charakteristickým znakem řízení o udělení mezinárodní ochrany v případě bezpečných zemí původu je zvýšení důkazního břemene a břemene tvrzení ve vztahu k žadatelům. Jelikož se dodržování mezinárodních závazků a neporušování práv vlastních občanů u bezpečných zemí presumuje, leží hlavní odpovědnost za prokázání opaku právě na žadateli. Je na něm, aby prokázal, že v jeho případě zemi původu za bezpečnou považovat nelze, tedy že

právě v jeho konkrétní situaci existují oprávněné důvody nepokládat danou zemi za bezpečnou (srov. odst. 40 odůvodnění procedurální směrnice). Pro takové prokázání musí předložit závažné důvody (srov. čl. 36 odst. 1 procedurální směrnice), kterými zpochybní pro svůj konkrétní případ existenci jednotlivých charakteristik bezpečné země původu podle § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu. Je tedy povinností žadatele nejen tvrdit relevantní skutečnosti z hlediska důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, ale zejména tato tvrzení i prokázat.

29. K obdobnému závěru pak dospěl i Nejvyšší správní soud např. ve svém rozsudku ze dne 30. 9. 2008, čj. 5 Azs 66/2008-70, v němž uvedl, že „žadatel o mezinárodní ochranu přicházející z bezpečné země původu musí prokázat, že v jeho konkrétním případě tento stát za bezpečnou zemi původu považovat nelze, což v důsledku znamená, že musí prokázat, že mu brozí větší riziko pronásledování nebo vážné újmy než ostatním osobám v obdobném postavení. Jak bylo uvedeno výše, obdobné podmínky nejsou u standardních žádostí o mezinárodní ochranu (minimálně, pokud jde o zkoumání podmínek pro udělení azylu podle ust. § 12 písm. b) zákona o azylu) vyžadovány, a tudíž označení určité země za bezpečnou zemi původu v podstatě zvyšuje důkazní břemeno na straně žadatelů o mezinárodní ochranu“. Uvedeným požadavkům pro unesení důkazního břemene a břemene tvrzení však žalobkyně v předcházejícím správním řízení nedostála.
30. V dané věci žalobkyně uváděla, že žádost o udělení mezinárodní ochrany podala z důvodu reálné obavy z pronásledování a fyzického napadení ze strany bratrance (tj. jejího bývalého přítele) a že se obává jeho krutého a tyranizujícího jednání, které je v zemi původu tolerováno, a že nemá reálnou možnost obrátit se na pomoc u tamních orgánů, které se obdobnými požadavky nezabývají. Žádost podala zároveň z důvodu bezpečnosti situace v zemi a proto, že se nemá kam vrátit. Zároveň se snaží legalizovat pobyt v České republice, neboť si přeje žít zde se svým druhem - Indem, se kterým několik let sdílí v České republice společnou domácnost, přičemž s ním realizovat rodinný život v Indii nemůže z důvodů etnických.
31. Žalovaný v napadeném rozhodnutí (str. 4) konstatoval, že strach žalobkyně z nepatřičného jednání bývalého přítele po návratu do vlasti není státní represí, že původcem pronásledování může být i soukromá osoba, avšak pouze za předpokladu, že veřejná moc není schopna či ochotna odpovídajícím způsobem zajistit ochranu. Uvedl, že ze shromážděných informací plyne, že Indie je funkčním státem, jehož úřady a bezpečnostní aparát mají území státu zcela pod kontrolou, a popsal fungování úřadů, zejména soudů, Národní komise pro lidská práva jako nezávislého a nestranného vyšetřovacího a poradního orgánu, a působení domácích i mezinárodních skupin pro lidská práva. Dovodil, že žalobkyně má v případě neadekvátního jednání jejího bývalého přítele možnost domáhat se ochrany svých práv u indických státních orgánů. Pokud jde o současného přítele žalobkyně, žalovaný konstatoval, že oba jsou indické státní příslušnosti a mohou proto společně pobývat v místě, kde budou mít legální pobyt, což nemusí být výhradně Česká republika. Ve společné vlasti mohou např. využít vnitřního přesídlení tak, aby jejich vztah nebyl ovlivněn možnými etnickými předsudky. Ke špatné ekonomické situaci její rodiny v Indii žalovaný dodal, že ekonomické potíže v zemi původu nečiní z dané osoby uprchlíka ve smyslu Úmluvy o právním postavení uprchlíků z roku 1951 a nejsou tedy obecně důvodem pro udělení azylu.
32. Krajský soud s uvedeným plně souhlasí a doplňuje, že z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že obava z útoků soukromých osob není zásadně relevantním důvodem

pro udělení mezinárodní ochrany, neboť „*potíže se soukromými osobami v domovském státě, spočívající např. ve vyhrožování, vydírání apod. nelze považovat bez dalšího za důvody pro udělení azylu. Za pronásledování se považuje ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak, nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním občanem, nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním*“ (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2005, čj. 4 Azs 440/2004-53). Ačkoliv jednání spočívající v použití psychického nebo fyzického násilí může být považováno za pronásledování ve smyslu čl. 9 odst. 2 kvalifikační směrnice, tak takové jednání musí mít původce ze strany státu, organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, či nestátních původců (pokud by bylo prokázáno, že stát či organizace ovládající stát nejsou schopni nebo ochotni dané osobě poskytnout ochranu před takovým jednáním). Nemožnost domoci se ochrany u orgánů Indie by mohla založit důvod pro udělení mezinárodní ochrany pouze tehdy, pokud by tyto státní orgány namítané ohrožení „*podporovaly, tolerovaly, organizovaly, záměrně trpěly, nezajistily účinnou ochranu apod. Případná nižší efektivita takové ochrany v konkrétních podmínkách té které země však ještě nečiní z takového ohrožení „pronásledování“, a tedy ani azylový důvod*“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2008, čj. 7 Azs 43/2008-47).

33. Žalobkyně netvrdí, že by původcem případného napadení byl stát nebo organizace ovládající stát, v daném případě se má jednat o soukromou osobu (bratrance žalobkyně). V rozsudku ze dne 22. 12. 2005, čj. 6 Azs 479/2004-41, Nejvyšší správní soud uvedl, že „*aby bylo možné shledat absenci ochrany ze strany státu, musel by stěžovatel vyčerpat všechny reálně dostupné prostředky ochrany.*“ Z usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2020, čj. 6 Azs 262/2019-35, pak plyne, že „*[p]okud se stěžovatel ani nepokusil využít prostředky ochrany v zemi původu, nelze mu udělit mezinárodní ochranu jen na základě obecného tvrzení o jejich nefunkčnosti*“. Tím spíše tento závěr platí v případě zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, neboť z výše uvedeného plyne, že možnost využití vnitrostátních právních prostředků ochrany představuje jedno z kritérií pro posouzení státu jako bezpečné země původu.
34. Pokud žalobkyně namítala, že se žalovaný nezabýval možným splněním podmínek pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu ani důvody pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, soud odkazuje na shora citovaný § 16 odst. 3 zákona o azylu. Toto ustanovení výslovně uvádí, že správní orgán v případě zjevně nedůvodných žádostí neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu (humanitární azyl) nebo zda mu hrozí vážná újma podle § 14a téhož zákona (doplňková ochrana). Žalovaný tudíž nebyl, na rozdíl od jiných řízení o mezinárodní ochraně, povinen se dalšími důvody pro udělení azylu či doplňkové ochrany žalobkyni zabývat. S ohledem na výše uvedené závěry ohledně břemene tvrzení a břemene důkazního tak bylo na žalobkyni, aby prokázala, že právě v její konkrétní situaci existují oprávněné důvody nepokládat Indii za bezpečnou zemi původu. Krajský soud má však ve shodě se žalovaným za to, že takovou skutečnost žalobkyně neprokázala.
35. Pokud jde o přesvědčení žalobkyně, že jí uváděné skutečnosti jsou důvodem pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, zdůrazňuje krajský soud, že humanitární azyl je specifickou formou mezinárodní ochrany, kterou je možné udělit

například „*osobám zvláště těžce postiženým nebo nemocným, osobám přicházejícím z oblastí postižených humanitární katastrofou způsobenou lidskými či přírodními faktory*“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2010, čj. 6 Azs 55/2009-71). V každém případě se vždy bude jednat o azylový důvod svojí povahou výjimečný. Důvody, které žalobkyně v průběhu celého správního řízení uváděla, nejsou z hlediska uvedené formy mezinárodní ochrany natolik mimořádné, aby je bylo možné za zvláštního zřetele hodné považovat. Zmiňuje-li v replice na vyjádření žalovaného obavy o zdraví a život s poukazem na onemocnění covid-19, nutno dodat, že se jedná o celosvětovou pandemii uvedeným onemocněním, z něhož není vyňata Indie, avšak ani Česká republika, která byla v určitou dobu jednou z nejpostiženějších zemí v rámci Evropské unie, jak je z veřejně dostupných informačních zdrojů všeobecně známo. Lze dodat, že nárok na mezinárodní ochranu v souvislosti s nedostatky zdravotního systému země původu nemají ani ti cizinci, kteří trpí závažnou nemocí. Výjimkou by byla pouze situace, pokud by vážně nemocným osobám hrozilo úmyslné odepírání léčby. Tím spíš pak tyto důvody nelze zohledňovat v případě zdravých osob jako je žalobkyně. Tudíž ani žalobkynin zmiňovaná covidová situace nemůže založit důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 14 zákona o azylu.

36. Krajský soud se zcela ztotožnil se žalovaným, že v případě žalobkyně je zřejmé, že svoji vlast neopustila na základě žádného z relevantních důvodů ve smyslu zákona o azylu a ani její obavy z návratu do Indie nelze považovat za podřaditelné pod ustanovení § 12, § 14 a § 14a zákona o azylu. Indie splňuje základní demokratické principy v souladu s kritérii pro hodnocení bezpečné země původu a z výpovědi žalobkyně v rámci správního řízení, ani z obsahu podané žaloby nelze dovodit, že by v jejím případě tento předpoklad neplatil.
37. Krajský soud uzavírá, že žalovaný vzhledem ke všemu, co vyšlo během řízení najevo, posoudil žádost žalobkyně zákoným způsobem a v rozsahu, který stanovuje ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu. K dané věci si na základě toho, co přímo vyplynulo ze sdělení žalobkyně, obstaral dostačující podklady pro to, aby mohl její žádost vyhodnotit jako zjevně nedůvodnou, přičemž dostatečně odůvodnil, proč žalobkyně neprokázala, že by v jejím případě nebylo možno Indii za bezpečnou zemi považovat. Krajský soud neshledal namítané vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, dle jeho názoru bylo rozhodnutí vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci (§ 3 správního řádu) a žalovaný srozumitelně a dostatečně odůvodnil i podložil svůj závěr o tom, že v daném případě byly naplněny podmínky ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu pro zamítnutí žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné.

VII. Závěr a náklady řízení

38. S ohledem na shora uvedené krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s.
39. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný náhradu nákladů nepožadoval a ze spisu nevyplývá, že by mu v průběhu řízení před krajským soudem nějaké náklady nad běžnou úřední činnost vznikly.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 30. září 2021

Mgr. Helena Konečná v. r.
samosoudkyně